

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8C/25/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113207530
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:1113207530.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš Vás v právnej veci žalobcu Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., so sídlom v Bratislave, Ulica 29.augusta 1/A, IČO: 31 338 976, proti žalovanému Z. D., E.. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. P. G., A. XXX, právne zastúpeného LEAGLE, s.r.o., so sídlom v Lipt. Mikuláši, Kuzmányho 3997, v konaní o zaplatenie 66,38 eur s príslušenstvom, samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

rozhodol:

Súd žalobu v celom rozsahu **z a m i e t a** .

Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenu Okresnému súdu Bratislava I. 28.02.2013, po pripustení zmeny navrhutej podaním zo 16.01.2014, sa žalobca domáhal, aby súd žalovaného zaviazal na zaplatenie istiny 66,38 eur s náhradou trov konania. Uvedená suma predstavuje odplatu 33,19 eur za službu poskytnutú žalobcom žalovanému (C-55) - vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2008 a 33,19 eur za rok 2009, ktoré boli fakturované v zmysle Cenníka žalobcu a jeho dodatkov. Cena služby za rok 2009 bola fakturovaná faktúrou č. 9000003501, splatnou 15.02.2008.

Tunajší okresný súd (po postúpení veci Okresným súdom Bratislava I.) vydal dňa 23.12.2014 platobný rozkaz č. k. 4Ro/354/20014-28, voči ktorému žalovaný v zákonnej lehote podal odpor, ktorým vzniesol námietku premlčania nároku. Odpor odôvodnil aj tým, že zo žaloby nie je zrejmé za aké cenné papiere a v akej menovitej hodnote je účtovaná žalovaná čiastka. Žalovaný neuznáva jednostranné určenie splatnosti faktúr na dni 28.02.2009, resp. 15.02.2010, ale za predpokladu preukázania dôvodnosti nároku splatnosť za rok 2008 nastala 01.01.2009 a za rok 2009 01.01.2010. Faktúra č. 8000003925 za rok 2001 v čase jej vystavenia a dni splatnosti fyzicky neexistovala a žalovanému nebola doručovaná ani doručená. Rovnaké tvrdenie predniesol vo vzťahu k faktúre č. 9000003501 vystavenej za rok 2009 tvrdiac, že splatnosť faktúr bola určená účelovo 4 roky odo dňa podania žaloby.

Ani jeden z riadne a včas predvolaných účastníkov sa nedostavil na pojednávania, ktoré boli konané na tunajšom okresnom súde, z dôležitého dôvodu ani jeden z nich nepožiadal o odročenie pojednávania. Súd vec preto prejednal v neprítomnosti účastníkov, prihliadajúc na obsah spisu a doteraz vykonané dôkazy s poukazom na § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len Obč. súd. por.).

V písomných podaniach z 18.03.2015 a 16.04.2015 žalobca uviedol, že na základe evidencie cenných papierov bol zriadený účet majiteľa cenných papierov č. XXXXXXXXXXXXX dňa 25.04.1993 Strediskom cenných papierov SR, a.s., na meno Pavol Kováč, s tam uvedeným rodným číslom. Tento právny vzťah vznikol podľa § 56 zákona č. 600/92 Zb. a § 57 tejto právnej úpravy. V rokoch 2008 a 2009 až doteraz

žalobca eviduje zaknihované cenné papiere v zmysle § 99 a § 105 zákona č. 566/2001 Z.z.. V čase zriadenia účtu nebola vyžadovaná písomná forma zmluvy. V roku 2004 došlo k zmene obchodného mena Strediska cenných papierov SR, a.s. na Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s. a k zmene predmetu jeho činnosti. V roku 2008 žalobca viedol pre žalovaného účet č. XXXXXXXXXXXXX. Nesúlad medzi pôvodným stavom, kedy bol vedený účet č. XXXXXXXXXXXXX, vznikol v dôsledku splnenia povinnosti určenej v § 173g/ a § 164a/ ods. 4 zákona o cenných papieroch. Z tohto dôvodu žalobca vypracoval aj zmenu v Prevádzkovom poriadku zo dňa 30.10.2007, prístupnom k nahliadnutiu v sídle žalobcu a zverejnenom na jeho webovej stránke. Žalobca bol oprávnený presunúť cenné papiere z účtu zriadeného podľa doterajších predpisov na účet zriadený podľa § 105 zákona o cenných papieroch a bol oprávnený zmeniť číselné označenie zriadeného účtu. Právny vzťah účastníkov konania sa spravuje zákonom o cenných papieroch a v neupravených otázkach Obchodným zákonníkom s poukazom na § 105 zákona o cenných papieroch, ktorý vzťahuje relevantnú právnu úpravu Obchodného zákonníka pre žalobcu a členov. Analogicky je potrebné postupovať v prípade nečlena. Podporne poukázal na § 261 ods. 6 písm. c/ Obchodného zákonníka a na rozhodnutia Okresného súdu Partizánske sp. zn. 3C/117/2013, Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 9C/301/2013, Okresného súdu Bratislava sp. zn. 17C/22/2013 a pod. Uviedol, že treba vychádzať aj z povahy cenných papierov, kedy neexistuje iné ako obchodno-právne využitie. Žalovaný cennými papiermi disponoval ako ich majiteľ za účelom dosiahnutia zisku. Podľa § 99 ods. 8 zákona o cenných papieroch žalobca činnosti uvedené v povolení na vznik vykonáva za odplatu, ktorú je oprávnený stanoviť Prevádzkovým poriadkom. Podľa čl. 16 Prevádzkového poriadku žalobcu tento poskytuje služby za cenu stanovenú Cenníkom, schváleným dozornou radou, zverejneným na web sídle. Výška poplatku bola stanovená v závislosti od objemu cenných papierov (súčet súčinov, menovitá hodnota x počet kusov cenných papierov pre každú emisiu) evidovaných na účte majiteľa v rozhodnom období. Pri stanovení výšky poplatkov žalobca postupoval pod dohľadom Národnej banky Slovenska, keď z dôvodu transparentnosti je postup vyhotovenia Cenníka povinný sprístupniť verejnosti. Žalovaný postup vyhotovenia Cenníka nikdy nenamietal, hoci o ňom mal, resp. pri zachovaní primeranej bdelosti, mal mať vedomosť. O nedoplatku za rok 2008 bol žalovaný informovaný informatívnou rekapituláciou stavu poplatkov, ktorá tvorí prílohu faktúry vystavenej za vedenie účtu majiteľa na rok 2009 a na základe výzvy na úhradu zo dňa 06.02.2013. Žalobca určil dátum splatnosti poplatku za vedenie účtu tak, aby zabezpečil dostatočný priestor na jeho úhradu aj na doručenie faktúry žalovanému. Žiaden zákon z roku 2008 a 2009 neukladal žalobcovi povinnosť doručiť faktúru doporučené. K premlčaniu uviedol, že je rovnako potrebné postupovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Pre začiatok premlčacej doby je rozhodujúca doba splatnosti. Žalobca si nemohol uplatniť nárok na úhradu poplatku za rok 2008 dňa 01.01.2009 a za rok 2009 dňa 01.01.2010, pretože by mu nepredchádzala výzva na plnenie a bolo by považované za nedôvodné. Do výpočtu poplatku sa zahŕňa aj stav poplatkov k 31.12., preto nie je možné, aby žalobca vyžadoval splnenie poplatkovej povinnosti už 01.01. nasledujúceho roka. Žalobca nie je oprávnený skúmať trhovú hodnotu cenných papierov vlastnených klientmi a je povinný evidovať aj emisie cenných papierov spoločností v konkurze. Emisia ISIN CS0005059856 emitenta STAVSTROJ PREŠOV, a.s. bola zrušená dňa 22.12.2009 v dôsledku zániku emitenta bez právneho nástupcu. Pred dňom 10.11.2009, kedy spoločnosť zanikla, bol oprávnený zrušiť emisiu cenných papierov emitent.

Fotokópiou Dodatku č. 3 k Cenníku Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. z 10.01.2008, účinného od 10.01.2008 je preukázané, že cena za vedenie účtu majiteľa, a to v objeme 300.001 až 1,000.000 je 1.000,- Sk. Podľa fotokópie Cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. z 15.12.2008 v čl. VI. ods. 1 cena za vedenie účtu majiteľa je pri objeme cenných papierov na účte majiteľov v menovitej hodnote od 9.958,01 eur do 33.194,- eur vo výške 33,19 eur.

Z fotokópie faktúry č. 8000003925, vystavenej 31.12.2008 a splatnej 28.02.2009, VS:1076976485 je preukázané, že Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s. Bratislava, ako dodávateľ fakturoval žalovanému ako odberateľovi poplatok za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2008 vo výške 1.000,- Sk (33,19 eur s DPH). Fotokópiou faktúry č. 9000003501, VS: 1076976485, vyhotovenej 31.12.2009 a splatnej 15.02.2010, je preukázaná fakturácia žalobcom poplatku za vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2009 žalovanému v sume 33,19 eur vrátane DPH. Podľa prílohy vo faktúre č. 9000003501 do výpočtu poplatkov sú zahrnuté cenné papiere v menovitej hodnote 1.000 eur, ISIN CS0005059856, ktorých objem 750.000 Sk pri kurze 30,126 predstavuje 24.895,44 eur mesačne, ich súčet je 273.849,84 eur, z čoho je priemerný mesačný objem 22.820,82 eur.

Z výpisu z účtu majiteľa cenných papierov - žalovaného, vyhotoveného žalobcom 18.03.2015 je preukázané, že pre žalovaného boli na účte č. 970028084678 majiteľa cenných papierov od 29.03.1993 vedené kmeňové akcie na doručiteľa ISIN CS0005059856 právnickej osoby STAVSTROJ PREŠOV, a.s., so sídlom v Prešove, IČO: 0031651267 v množstve cenných papierov 750, v menovitej hodnote 1.000 Sk.

Výpisom z Obchodného registra subjektu STAVSTROJ PREŠOV, a.s. so sídlom v Prešove, IČO: 0031651267, zabezpečeného z internetovej domény R.F.S. je preukázané, že subjekt bol do obchodného registra zapísaný 01.05.1992, dňa 10.11.2009 došlo k jeho výmazu ex offo, pričom na subjekt bol vyhlásený konkurz Krajským súdom v Košiciach.

Podľa § 8a ods. 1, 2 zákona č. 566/01 Z.z. o cenných papieroch (ďalej len ZoCP) § klientom obchodníka s cennými papiermi sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej obchodník s cennými papiermi poskytuje investičnú službu alebo vedľajšiu službu. Profesionálnym klientom sa na účely tohto zákona rozumie klient, ktorý má odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s tým spojené. Za profesionálneho klienta sa považuje a) obchodník s cennými papiermi, zahraničný obchodník s cennými papiermi, finančná inštitúcia, obchodník s komoditami a komoditnými derivátmi, osoba podľa § 54 ods. 3 písm. j) a osoba, ktorá na vykonávanie svojej činnosti na finančnom trhu má povolenie príslušného orgánu alebo jej činnosť je osobitne upravená všeobecne záväznými právnymi predpismi, b) veľká obchodná spoločnosť spĺňajúca podmienky podľa odseku 3, c) štátny orgán, obec, vyšší územný celok, štátny orgán alebo územný celok iného štátu, Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity, orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe štátneho dlhu, E. I. S., centrálna banka iného štátu, Medzinárodný menový fond, C. T. I., C. U. I. a iné podobné medzinárodné organizácie, d) právnická osoba neuvedená v písmenách a) až c), ktorej hlavným predmetom činnosti je investovanie do finančných nástrojov, vrátane právnickej osoby, ktorá vykonáva transformáciu úverov a pôžičiek na cenné papiere alebo iné obchody na účely financovania, e) osoba, s ktorou sa na jej žiadosť môže zaobchádzať ako s profesionálnym klientom, ak sú splnené podmienky podľa odseku 6.

Podľa § 9 ods. 1, 3 ZoCP ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú na všetky cenné papiere, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Právne vzťahy vzniknuté pri uplatňovaní práv spojených s cennými papiermi, ktoré sa môžu uplatňovať len voči emitentovi alebo voči inej zákonom určenej právnickej osobe alebo fyzickej osobe, sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka o záväzkových právnych vzťahoch, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 99 ods. 8 ZoCP činnosti uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva centrálny depozitár za odplatu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 103 ZoCP prevádzkový poriadok upravuje postup a spôsob pri vykonávaní činností podľa § 99 ods. 3 a 4 a obsahuje zoznam poskytovaných služieb, ktoré má centrálny depozitár uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára.

Podľa § 104 ods. 1 ZoCP členom môže byť a) obchodník s cennými papiermi, ktorý je oprávnený poskytovať investičné služby podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) a pri ich poskytovaní je oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta, b) zahraničný obchodník s cennými papiermi s povolením podľa § 54, ktorý je oprávnený poskytovať investičné služby na území Slovenskej republiky v rozsahu podľa § 6 ods. 1 písm. a), b) alebo d) a pri ich poskytovaní je oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami alebo finančnými nástrojmi klienta, c) zahraničný obchodník s cennými papiermi so sídlom v členskom štáte za rovnakých podmienok ako obchodník s cennými papiermi so sídlom v Slovenskej republike, d) E. I. S., e) iný centrálny depozitár, f) zahraničná právnická osoba s obdobným predmetom činnosti ako centrálny depozitár.

Podľa § 105 ods. 3 ZoCP pre iné právnické osoby ako osoby podľa odseku 2 alebo pre fyzické osoby môže na ich žiadosť zriadiť účet majiteľa člen alebo centrálny depozitár. Člen alebo centrálny depozitár zriadi účet majiteľa právnickej osobe alebo fyzickej osobe aj na žiadosť obchodníka s cennými papiermi, pobočky zahraničného obchodníka s cennými papiermi, zahraničného obchodníka s cennými papiermi, emitenta alebo burzy cenných papierov.

Podľa § 105 ods. 5 ZoCP právne vzťahy medzi členom, ktorému bol účet majiteľa zriadený, a centrálnym depozitárom a právny vzťah medzi členom a majiteľom takéhoto účtu sa spravujú týmto zákonom a Obchodným zákonníkom.

Podľa § 1 ods. 1 písm. f) zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch účinného do 31.12.2001 sústavu cenných papierov tvoria aj investičné kupóny.

Podľa § 58 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch účinného do 31.12.2001 stredisko zriadi účet každému, kto sa stane majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonanej podľa osobitných predpisov.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby tento zákon upravuje podmienky prevodu majetku štátu, ku ktorému majú právo hospodárenia štátne podniky, štátne peňažné ústavy, štátne poisťovne a iné štátne organizácie (ďalej len "podnik") alebo ktorý je v správe Slovenského pozemkového fondu, včítane ich majetkových účastí na podnikaní iných právnických osôb, ako aj podmienky prevodu majetkových účastí štátu na tomto podnikaní, a to na slovenské alebo zahraničné právnické alebo fyzické osoby (ďalej len "privatizácia").

Podľa § 22 ods. 1, 2 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby majiteľ platne zaregistrovanej kupónovej knižky, ktorá sa dňom registrácie v prospech majiteľa stala investičným kupónom (ďalej len "kupón"), má voči fondu nárok na finančné vyrovnanie v súvislosti s prevodom majetkových účastí fondu na iné osoby. Kupón je na účely tohto zákona cenný papier na meno, ktorý oprávňuje majiteľa kupónu na získanie dlhopisu vydaného fondom.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a), h) zákona č. 634/92 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného k 25.04.1993 (dátum vzniku zmluvného vzťahu účastníkov) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti, službou akákoľvek činnosť, ktorá je určená na ponuku spotrebiteľovi.

Podľa § 23 ods. 3 zákona č. 634/92 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného do 25.04.1993 typovou zmluvou sa rozumie formulár zmluvy, ktorá sa má uzavierať vo viacerých prípadoch, pokiaľ je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy pri jej uzavieraní podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 5 b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 52 ods.1,2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 879e/ ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2004 spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v

časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 879e/ ods. 4 prvá veta Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.04.2004 ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 879j/ Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008 ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov."

Podľa § 261 ods. 6 písm. c/ Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov.

Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Postupujúc podľa označenej právnej úpravy súd žalobu zamietol. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca pre žalovaného viedol účet majiteľa cenných papierov od 25.04.1993, vrátane rokov 2008 aj 2009. Žalovaný sa bránil poukazom na to, že evidované akcie ako cenné papiere nemali žiadnu hodnotu. Keď o tejto skutočnosti vedel, nič mu nebránilo podniknúť právne kroky, smerujúce k prevodu týchto cenných papierov (bezplatnému, masívne medializovanému), čím by predišiel vzniku povinnosti platiť poplatky. Obrana žalovaného spočívala v namietaní postupu fakturácie poplatku (ktorého výšku nenamietal) tiež neobstojí. Poplatok je fakturovaný za kalendárny rok, preto je vystavenie faktúry v jeho posledný deň pochopiteľné, čím je zároveň vylúčená jej splatnosť dňom prvého januára nasledujúceho roka tak, ako ju uvádzal žalovaný. Zákon o cenných papieroch, Obchodný ani Občiansky zákonník neustanovujú pravidlá určenia splatnosti ceny poskytnutých služieb vo faktúre, je v plnej dispozícii veriteľa. Logickým je argument žalobcu, že pri určení splatnosti faktúry prihliadal aj veľký počet vystavených faktúr, potrebu zabezpečenia ich písomnej podoby a distribúcie, čo vyžaduje istý časový úsek. Na druhej strane však treba povedať, že tento časový úsek musí byť primeraný. Doba od vystavenia dňa 31.12.2008 faktúry č. č. 8000003925 do jej splatnosti 28.02.2009 je primeraná, čo možno konštatovať aj pri faktúre č. 9000003501. K času jej vyhotovenia 31.12.2009 je určenie doby splatnosti na 15.02.2010 adekvátne.

Dôvodom, pre ktorý súd žalobu zamietol, je premlčanie žalovaného nároku. Právo môže byť v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka vykonané po prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu (actio nata). Faktúry sa stali splatné 28.02.2009 a 15.02.2010, žaloba bola doručená Okresnému súdu Bratislava I. dňa 28.02.2013, čo je potrebné považovať za dátum uplatnenia práva. Právo na zaplatenie ceny za vedenie majiteľa účtu za r. 2008 žalobca mohol uplatniť do 28.02.2012, právo na zaplatenie tejto odplaty za r. 2009 do 15.02.2013. Ani jeden z účastníkov sa nevyjadril k skutočnosti, že právny vzťah žalobcu a žalovaného okrem toho, že sa spravuje špeciálnymi ustanoveniami zákona o cenných papieroch a je absolútnym obchodom (§ 261 ods. 6 písm. c) Obchodného zákonníka), má aj charakter právneho vzťahu spotrebiteľského. V čase vzniku zmluvy 25.04.1993 bola definícia spotrebiteľa obsiahnutá v § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, ktorým sa rozumela fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú spotrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti. Právny vzťah účastníkov spĺňa aj definíciu typovej zmluvy, obsiahnutej v § 23 uvedenej právnej úpravy. Rovnako sú naplnené pojmové znaky spotrebiteľskej zmluvy aj v zmysle aktuálnej právnej úpravy (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Žalobca ani žalovaný netvrdili, že žalobca nekonal vo vzťahu k žalovanému v pozícii dodávateľa služby a netvrdili, že žalovaný konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Po zakotvení občianskoprávnej spotrebiteľskej právnej úpravy korigujúcej tvrdosť obchodno-právnych noriem v prospech spotrebiteľa je potrebné na jeho premlčanie aplikovať pre spotrebiteľa výhodnejšiu občiansko-právnu úpravu. Prostredníctvom ustanovenia § 52 ods. 1 Obč. zák. došlo počnúc dňom 01.04.2004 k rozdeleniu obchodno-právnych vzťahov na kategóriu záväzkových vzťahov medzi dvoma podnikateľmi (tzv. B 2B vzťahy) a na kategóriu (tzv. B 2C - businessman to consumer - vzťahy), ktorú predstavujú vzťahy medzi podnikateľom ako dodávateľom a občanom ako spotrebiteľom. Na právne vzťahy kategórie B 2C, do ktorej spadá aj právny vzťah účastníkov, je potrebné aplikovať § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné

ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.). Táto právna úprava, účinná od 13.06.2014 bola prijatá zákonom č. 102/2014 Z. z., neobsahujúcim prechodné ustanovenia. Od 01.01.2008 bol účinný § 52 ods. 2 Obč. zák., podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Podľa prechodného ustanovenia tejto právnej úpravy (§ 879j/ Občianskeho zákonníka) ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008, len vznik týchto právnych vzťahov a nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Premlčanie nie je otázkou vzniku zmluvy, ani otázkou nároku z nej vzniknutého, ale ide o špecifický spôsob oslabenia práva, na ktorý je podľa procesnej právnej úpravy účinnej od 01.05.2014 (§ 5 b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) súd povinný prihliadať ex offo. Zmluva o vedení účtu majiteľa cenných papierov spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv (aj keď nebola uzatvorená v písomnej forme), preto je súd povinný aj v otázke premlčania použiť právnu úpravu pre spotrebiteľa priaznivejšiu, ktorou je Občiansky zákonník. Základnou črtou zmluvy vzniknutej medzi účastníkmi konania je, že bola pre spotrebiteľa vopred pripravená (zákon vymedzil jej náležitosti), nebol priestor na dojednávanie jej obsahu pred jej uzavretím. Ide o typickú formulárovú zmluvu, ktorá je neštandardná v tom, že na strane veriteľa vystupuje Centrálny depozitár cenných papierov (predtým Stredisko cenných papierov). V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozsudok NS ČR z 24.07.2012 sp. zn. 32Cdo/3337/2010 a najmä na uznesenie ÚS SR z 19.06.2013 sp. zn. 1ÚS/402/2013. Je pravdou, že pri absolútnom obchode je jeho dominantným znakom skôr obsahová náplň obchodu ako povaha účastníkov. Pravdivé je aj tvrdenie žalovaného v podaní zo dňa 18.03.2015 o tom, že žalovaný disponoval cenným papierom za účelom dosiahnutia zisku, teda zvyšovania svojho majetku. Podstatné pre spotrebiteľské právo je však to, že žalovaný tento zisk nechcel dosiahnuť ako podnikateľ, ale ako nepodnikajúca fyzická osoba. Kmeňové akcie, podľa výpisu z účtu, nadobudol 29.03.1993 v menovitej hodnote 1.000 Sk. Z tohto dátumu, z výšky menovitej hodnoty a z charakteru cenných papierov možno vyvodit', že žalovaný akcie získal v procese kupónovej privatizácie, upravenej zákonom č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby. Tento inštitút, prijatý v ponovembrových zmenách, slúžil na prevod majetku štátu aj na fyzické osoby, ktoré ho mohli získať kúpou investičných kupónov, považovaných za cenné papiere (§ 1 ods. 1 písm. f) zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch účinného do 31.12.2001). Tieto cenné papiere viedlo Stredisko cenných papierov podľa § 58 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch účinného do 31.12.2001 na účte vednom a zriadenom každému, kto sa stane majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov. Každý majiteľ investičného kupónu príslušnej emisie mal nárok na akcie v celkovom rozsahu 1000 investičných bodov pre jedného majiteľa a jednu privatizačnú vlnu (§ 5 ods. 2 nar. č. 383/1991 Zb. o vydávaní a použití investičných kupónov). Nemožno preto hovoriť o klasickom obchodnom právnom vzťahu. Aj to je dôvod, prečo sa podľa § 105 zákona o cenných papieroch Obchodným zákonníkom spravuje len vzťah medzi členom (ktorým vzhľadom na definíciu § 104 ods. 1 ZoCP žalovaný nebol) a majiteľom účtu, pričom absentuje výslovná právna úprava o tom, že vzťahy súvisiace s vedením účtu majiteľa medzi Centrálnym depozitárom cenných papierov a priamo klientom, ktorý nie je členom, tiež patria pod ustanovenia Obchodného zákonníka. Súd tiež dáva do pozornosti, že žalovaný spotrebiteľ nemal ani možnosť ovplyvniť výšku poplatku, Cenník ani Prevádzkový poriadok žalobcu napriek tvrdeniu žalovaného, že podľa § 103 ods.5 ZoCP je povinný postup vyhotovenia Cenníka sprístupniť verejnosti. Žalobca netvrdí, aké následky by malo namietanie postupu vyhotovenia Cenníka žalovaným spotrebiteľom, či by žalobca, vzhľadom na formulárový charakter pôvodnej zmluvy a zákonnú právnu úpravu, vo vzťahu k jednému konkrétnemu žalovanému vyhotovil iný Cenník, individuálny.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 151 ods. 2 Obč. súd. por.. Žalovaný ako úspešný v konaní síce navrhol prisúdenie náhrady trov konania, ktoré ale v zákonnej lehote v zmysle § 151 ods. 1 Obč. súd. por. nevyčísliť. Súd preto nie je viazaný výrokom o prisúdení náhrady trov konania žalovanému, vyhláseným na pojednávaní 20.04.2015. Náhradu trov konania žalovanému bez riadneho návrhu súd priznať nemohol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného okresného súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§42 ods. 3 Obč. súd. por. - kto ho robí, ktorému súdu je určené, akej veci sa týka a čo sleduje, dátum a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Obč.súd.por.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 Obč.súd.por.): a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1; b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a); f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Pokiaľ si povinný dobrovoľne nespĺní povinnosť stanovenú týmto rozhodnutím, možno navrhnúť exekúciu podľa osobitného zákona.